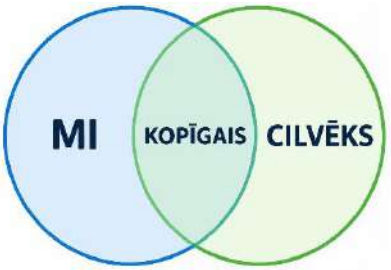
Nodarbība		**“Vai mākslīgais intelekts (MI) vienmēr ir labākais padomdevējs?”**
Klase	**5.-7. klase (**skolotāji var izvērtēt un piedāvāt nodarbību arī citās vecuma grupās)	
Nodarbības ilgums	40 minūtes	
Sasniedzamais rezultāts	• pilnveido izpratni par MI kā rīku; • nostiprina izpratni par MI un cilvēka unikālajām īpašībām; • spēj nosaukt vismaz divus MI ģenerētā satura ierobežojumus.	
Nepieciešamie resursi	Prezentācija (pirms atvēršanas lejupielādēt), darba lapa katram skolēnam (1.pielikums)	

Nodarbības gaita

Nodarbības prezentācijas slaidi	**Ko dara skolotājs un skolēni**
1. – 2. slaids	1. Skolotājs iepazīstina ar nodarbības tēmu – jautājumu **Vai mākslīgais intelekts (MI) vienmēr ir labākais padomdevējs?**, mudinot skolēnus saukt darbības, kā izmanto MI ikdienā. 2. Ātrais balsojums “Kurš ir izmantojis MI, lai lūgtu **padomu** sev svarīgā dzīves situācijā?”. Tie, kuri MI izmantojuši kā padomdevēju, novērtē saņemto padomu skalā no 1 līdz 5. Atbildes tiek pierakstītas, aprēķinot vidējo. MI kā padomdevējam liekam … . Fona informācija 2026. gadā veiktais NEPLP pētījums "Par Latvijas iedzīvotāju medijpratību" liecina, ka MI rīkus Latvijā visbiežāk izmanto personīgajām vajadzībām, piemēram, ceļojumu vai treniņu plānošanai. Šādu izmantošanas mērķi norādījis 31% aptaujāto, salīdzinot ar 14% 2025. gadā. Profesionālajām vajadzībām MI izmantojuši 24%, izglītībai, mācībām un pašizaugsmei – 23%, bet izklaidei un brīvā laika pavadīšanai – 22% respondentu. **Jauniešu vecumā no 15 līdz 25 gadiem vidū MI rīku izmantošana ir vēl izplatītāka. Izglītībai, mācībām un pašizaugsmei MI rīkus regulāri izmanto 51% jauniešu, personīgajām vajadzībām – 48 %, bet profesionālajām vajadzībām – 29 %. Vienlaikus 15% jauniešu MI rīkus izmanto psiholoģiskajam atbalstam, bet 4% – virtuālas "draudzības" veidošanai.**

3. – 4. slaids	1. Skolēni izlasa MI definīciju, komentē to. Skolotājs mudina atrast svarīgākos atslēgas vārdus definīcijā: tehnoloģija u.c. Ko šie vārdi liecina? Vai MI līdzinās cilvēkam? Kādos gadījumos jā, kādos nē? Uz tāfeles var veidot Venna diagrammu, sadalot skolēnus 3 grupās (ko var MI, ko var CILVĒKS, kas MI un CILVĒKAM KOPĪGS), mudinot uz līmlapiņām rakstīt ne mazāk kā 10 atbildes. 2. Paveiktais tiek klasē pārrunāts, papildinot 4. slaida informāciju. <u>Fona informācija</u> Izmantojot MI, mums jāpilnveido sava MI pratība. Sīkāks MI pratības apraksts pieejams Drossinternets.lv izstrādātajās vadlīnijās mākslīgā intelekta (MI) izmantošanai skolās.
5. – 21. slaids	1. Eksperiments **"Kurš ir labākais padomdevējs – mākslīgais intelekts vai kāds no *savējiem*?"** Skolēni iepazīstas ar piecām situācijām. Katrā situācijā tiek piedāvāti 4 padomi. Skolēni izvēlas sev piemērotāko padomu un apvelk to darba lapā (1.pielikums). Pēc tam skolēni min, kurš padomu ir devis – MI vai cilvēks –, un atzīmē savu atbildi darba lapā. 2. Pēc katras situācijas tiek atklāts, kurš sniedzis katru no četriem padomiem. Lai atklātu padomdevēju, slaidā "Padomdevēju atklāšana" jāuzklikšķina uz attiecīgā padoma kartītes. Ja skolēna minējums sakrīt ar atbildi, skolēns saņem 1 punktu. 3. Pēc katras situācijas tiek pārrunāti jautājumi, kas palīdz padziļināt izpratni par mākslīgā intelekta un cilvēka sniegto padomu atšķirībām.
22. – 23. slaids	1. Pirms atbild uz 22. slaidā redzamo jautājumu – *"Kāpēc MI ne vienmēr ir labākais padomdevējs?"*, skolēni saskaita savus punktus un aizpilda atlikušo darba lapu. Pārrunā iegūtos rezultātus. 2. Turpina ar piecām atziņām 23. slaidā, kas atbild uz jautājumu - Kāpēc MI ne vienmēr ir labākais padomdevējs? **1. MI tevi personīgi nepazīst** MI zina tikai to, ko tam uzraksti. Tas nezina tavu raksturu, iepriekšējo pieredzi, ģimeni un to, kā tu konkrētajā brīdī jūties. **2. MI nejūt emocijas** MI var uzrakstīt iejūtīgu atbildi, taču tas pats nejūt prieku, bailes, kaunu vai skumjas. Tas prot veidot vārdus par jūtām, bet pats tās nepiedzīvo. **3. MI var pārliecinoši kļūdīties** Dažreiz MI izdomā nepareizu informāciju, bet pasniedz to tā, it kā tā būtu patiesa. To mēdz saukt par MI halucināciju. MI tērzēšanas rīki var radīt nepatiesu vai maldinošu informāciju. Tas, ka atbilde skan gudri, vēl nenozīmē, ka tā ir pareiza.

	4. Viens padoms neder visiem MI var piedāvāt populāru vai vispārīgu risinājumu, bet tas var nebūt piemērots konkrētam cilvēkam. Labs padoms ņem vērā cilvēka vecumu, intereses, iespējas un situāciju. **5. Svarīgos jautājumos vajadzīgs cilvēks** Ja jautājums skar veselību, drošību, vardarbību, attiecības, lielas bailes vai nopietnu problēmu, ar MI atbildi vien nepietiek. Ja padoms var būtiski ietekmēt tevi vai citus, aprunājies ar uzticamu pieaugušo.
24. slaids	1. Skolotājs iepazīstina skolēnus ar četru soļu atgādni (24. slaids), kas jāievēro, jautājot padomu mākslīgajam intelektam - PAJAUTĀ → PADOMĀ → PĀRBAUDI → PĀRRUNĀ! • **Pajautā** skaidri. • **Padomā**, vai atbilde atbilst situācijai un tavai personībai. • **Pārbaudi** faktus. • **Pārrunā** svarīgo ar cilvēku, kuram uzticies!
25. slaids	1. Uzdevums **"Kam tu jautātu?"**. Skolotājs nolasa trīs situācijas: • *"Nepieciešamas idejas klases pasākuma nosaukumam."* • *"Esmu sastrīdējies ar labāko draugu."* • *"Sāp zobs."* un aicina skolēnus pacelt labo roku, ja jautātu padomu šajā situācijā kādam cilvēkam; kreiso roku, ja jautātu MI, bet abas rokas, ja izmantotu abus variantus. 👤 CILVĒKS - labā roka 🤖 MI – kreisā roka 🤝 ABI – abas rokas 2. Skolēniem jāpamato sava izvēle, izmantojot piecas iepriekš apgūtās atziņas. Ja laiks atļauj, tiek izvērsta saruna par **Pajautā** tēmu – kā konkrētajās situācijās veidot precīzu uzvedni; **Padomā** – kādus jautājumus skolēns sev uzdod pēc padoma saņemšanas; **Pārbaudi** – kur pārbaudīt faktus par ieteikto padomu zobu sāpju mazināšanai; **Pārrunā** – ar kuriem cilvēkiem būtu jāpārrunā dotie padomi.
26. slaids	Nodarbības nobeigumā katrs skolēns pabeidz vienu teikumu: **"MI var būt labs palīgs, ja…"** vai **"Ar MI padomu vien nepietiek, ja…"**

DROSSINTERNETS.LV

1. pielikums – skolēna darba lapa

Situācija	Mans izvēlētais padoms	Mans minējums	Patiesībā padomu deva	Punkti
1.	A / B / C / D	MI / cilvēks	MI / cilvēks	
2.	A / B / C / D	MI / cilvēks	MI / cilvēks	
3.	A / B / C / D	MI / cilvēks	MI / cilvēks	
4.	A / B / C / D	MI / cilvēks	MI / cilvēks	
5.	A / B / C / D	MI / cilvēks	MI / cilvēks	
			Kopā:	

Es izvēlējos cilvēka padomu ____ reizes.

Es izvēlējos MI padomu ____ reizes.

Pareizi uzminēju padomdevēju ___ no 5 reizēm.

Mani visvairāk pārsteidza _____.

DROSSINTERNETS.LV

1. pielikums – skolēna darba lapa

Situācija	Mans izvēlētais padoms	Mans minējums	Patiesībā padomu deva	Punkti
1.	A / B / C / D	MI / cilvēks	MI / cilvēks	
2.	A / B / C / D	MI / cilvēks	MI / cilvēks	
3.	A / B / C / D	MI / cilvēks	MI / cilvēks	
4.	A / B / C / D	MI / cilvēks	MI / cilvēks	
5.	A / B / C / D	MI / cilvēks	MI / cilvēks	
			Kopā:	

Es izvēlējos cilvēka padomu ____ reizes.

Es izvēlējos MI padomu ____ reizes.

Pareizi uzminēju padomdevēju ___ no 5 reizēm.

Mani visvairāk pārsteidza _____.